

Datum doručení: 8. 10 . 2021

Centrální číslo jednací: PS2021022380

Věc: Pravomoci předsedy PSP

Žádost

(...)

Dobrý den,

ve smyslu zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím (dále jen "infozákon") žádám o následující informace:

1. zda je známo, resp. určeno, kdo vykonává pravomoci předsedy Poslanecké sněmovny v případě, že předsedovi Poslanecké sněmovny skončí mandát poslance a nový předseda Poslanecké sněmovny ještě není zvolen, a na koho by v takovém případě přecházel výkon pravomoci prezidenta republiky podle čl. 66 Ústavy České republiky,
2. do jakého okamihu vykonává svou funkci (současný) předseda Poslanecké sněmovny, a zda má na to vliv skutečnost, že bude nebo byl znovu zvolen poslancem,
3. zda mandát poslanců Poslanecké sněmovny zvolených ve volbách v roce 2017 končí (již) počátkem nebo (až) uplynutím dne 20. 10. 2021.

Ve smyslu § 14 odst. 2 infozákona sděluji jako adresu pro doručování elektronickou (e-mailovou) adresu ..... a žádám o zaslání požadovaných informací, jakož i všech rozhodnutí a jiných reakcí na tuto žádost o poskytnutí informace výhradně prostřednictvím e-mailu na uvedenou adresu.

Děkuji za vyřízení a přeji hezký den.

(...)

Odpověď

(...)

Vážený pane .....,

Poslanecká sněmovna obdržela dne 8. října 2021 Vaši žádost o poskytnutí informace, podanou podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů.

V souladu s Příkazem č. 4/2010 vedoucího Kanceláře Poslanecké sněmovny, v platném znění, je k vyřízení Vaší žádosti o informace příslušná Kancelář Poslanecké sněmovny, resp. její Samostatné oddělení styku s veřejností.

Ve své žádosti se konkrétně dotazujete na následující:

1. *Zda je známo, resp. určeno, kdo vykonává pravomoci předsedy Poslanecké sněmovny v případě, že předsedovi Poslanecké sněmovny skončí mandát poslance a nový předseda Poslanecké sněmovny ještě není zvolen, a na koho by v takovém případě přecházel výkon pravomoci prezidenta republiky podle čl. 66 Ústavy České republiky,*
2. *Do jakého okamžiku vykonává svou funkci (současný) předseda Poslanecké sněmovny, a zda má na to vliv skutečnost, že bude nebo byl znovu zvolen poslancem,*

3. *Zda mandát poslanců Poslanecké sněmovny zvolených ve volbách v roce 2017 končí (již) počátkem nebo (až) uplynutím dne 20. 10. 2021.*“

Pokud jde o Váš první a druhý dotaz, lze shrnout, že do doby zvolení nového předsedy řídí ustavující schůzi buď bývalý předseda Poslanecké sněmovny a to za předpokladu, že se stal i po volbách poslancem. Není-li však bývalý předseda Poslanecké sněmovny poslancem, řídí ustavující schůzi nejstarší bývalý místopředseda Poslanecké sněmovny, a není-li ani toho, pak řídí ustavující schůzi nejstarší poslanec nově zvolené Poslanecké sněmovny. Pokud by tento nejstarší zvolený poslanec řízení ustavující schůze odmítl, bude ji řídit druhý nejstarší poslanec atd. V praxi tedy nemůže nastat situace, že by nebylo žádného poslance, který by byl oprávněn svolat ustavující schůzi Poslanecké sněmovny a řídit její zasedání. Nelze ovšem vyloučit, že bývalý předseda svolá ustavující schůzi, ale odmítne ji řídit; pak by se postupovalo podle kompetenčního pravidla, že řízení schůze převezme nejstarší bývalý místopředseda, je-li poslancem, není-li žádného bývalého místopředsedy, pak věkem nejstarší poslanec.

Co se týče Vašeho dotazu směřujícího k čl. 66 zákona č. 1/1993 Sb., Ústavy České republiky (dále jen jako „Ústava“), pak prezident republiky disponuje řadou pravomocí, jejichž výkon je nezbytný pro řádné fungování ústavního systému a musí být trvale zajištěn. Za tímto účelem upravuje čl. 66 Ústavy jejich náhradní výkon pro případ, že se tento úřad uvolní nebo že osoba, která ho zastává, jej nebude moci ze závažných důvodů vykonávat. V takovém případě jeho pravomoci přecházejí ve stanoveném rozsahu na předsedu vlády, předsedu Poslanecké sněmovny a předsedu Senátu.

Rozsah, v jakém jsou pravomoci prezidenta republiky vykonávány jinými orgány, je tedy přesně vymezen právě ve zmiňovaném ustanovení čl. 66 Ústavy. Zásadně platí, že dojde-li k uvolnění jeho úřadu nebo přijmou-li komory Parlamentu usnesení, podle kterého prezident nemůže ze závažných důvodů vykonávat svůj úřad, vykonává předseda vlády pravomoci prezidenta podle čl. 63 odst. 1 a 2, tedy pravomoci, jejichž výkon formou rozhodnutí jinak vyžaduje k platnosti jeho spolupodpis. Výjimku představují pouze pravomoc jmenovat a povyšovat generály podle čl. 63 odst. 1 písm. g), kterou v tomto období nelze vůbec vykonávat, a pravomoc vyhlašovat volby do Poslanecké sněmovny a Senátu podle čl. 63 odst. 1 písm. f), která je po tuto dobu rozdělena mezi předsedy obou komor. Pravomoci prezidenta republiky podle čl. 62 jsou s výjimkou těch, jež jsou uvedeny v písmenech f) až j) [tj. jmenování předsedy a místopředsedů Nejvyššího soudu, právo odpouštět a zmírňovat tresty uložené soudem a zhlazovat odsouzení, podepisování zákonů, právo vrátit zákon, jmenování prezidenta a viceprezidenta Nejvyššího kontrolního úřadu], vykonávány předsedou Poslanecké sněmovny.

Uvolní-li se úřad prezidenta republiky v době, kdy je rozpuštěna Poslanecká sněmovna, vykonává pravomoci prezidenta v rozsahu, v jakém by jinak náležely předsedovi Poslanecké sněmovny [tj. pravomoci podle čl. 62 písm. a) až e) a k) a čl. 63 odst. 1 písm. f), pokud jde o volby do Senátu], předseda Senátu. Tento závěr se uplatní i v případě, kdy k uvolnění tohoto úřadu dojde před rozpuštěním Poslanecké sněmovny.

K Vašemu třetímu, a zároveň poslednímu dotazu, lze napsat, že pokud jde o délku volebního období Poslanecké sněmovny, mandát poslance zaniká okamžikem uplynutí volebního období, což je jedna ze základních podmínek demokratického právního státu, kdy smyslem periodicity voleb je pravidelná obměna zákonodárných sborů tak, aby byla v určeném časovém období zjištěna vůle lidu k tomu, kdo je oprávněn vykonávat ústavní funkce. Mandát poslance vzniká zvolením. V praxi mandát poslance vzniká druhým dnem voleb do Poslanecké sněmovny, což je dle zákona č. 247/1995 Sb., o volbách do Parlamentu České republiky a o změně a doplnění některých dalších zákonů, vždy sobota. Mandát poslanců VIII. volebního období běží i dne 20. 10. 2021 včetně.

S pozdravem

(...)